

STAMMEBLADET

FORENINGEN FOR STAMMERE I DANMARK

NR. 6 DECEMBER 1995 20. ÅRGANG.

STAMMEBLADET er medlemsblad for

Foreningen for Stammere i Danmark (FSD),

som har følgende formål:

- at udbrede kendskabet til stammen og stammeres vilkår,
- at udøve en oplysende og rådgivende virksomhed med hensyn til stammens årsager, forebyggelse og behandling,
- at støtte forskning med hensyn til stammen og stammebehandling,
- Varetage stammeres interesser på enhver måde.

Stammebladet udkommer 6 gange om året og næste nummer har deadline den 15. januar 1996.

Stammebladet redigeres ud fra hvad der formodes at have læsernes interesse. De indlæg der bringes repræsenterer ikke nødvendigvis FSD's synspunkter.

Dette nummer er trykt i 500 eksemplarer hos:
Pan Tryk, Skive

Redaktion: Lene Hansen

Breve og indlæg sendes til:
Lene Hansen
Æblehaven 14
3400 Hillerød

Indlæg **skal** være læselige, og de må meget gerne være skrevet på maskine eller på diskette.

INDHOLD

Nyt fra formanden	side 4
Rapport fra oktobermødet	side 5
Forældregruppe i nordjylland	side 8
Alletiders tur	side 10
Portrætudsendelse af Emil	side 11
Hej unge stammere!	side 13
Handicappolitik	side 14
Forskningspolitik	side 16
Bognyt	side 18
Bestyrelsesreferat	side 20
FSD kalender	side 22

FRA REDAKTIONEN.

Jeg synes at vi næste år skal have et gennemgående tema som forside-illustration. Så hvis der blandt læserne er nogen, eller I kender en, der har et kunstnerisk sind, så vil jeg blive glad for at høre fra jer og gerne meget hurtigt.

Der har været en del nye skribenter i 1995 og det har været dejligt. Men der er stadigvæk plads til flere, så opfordringen gælder stadigvæk med hensyn til at sende indlæg ind til Stammebladet.

De bedste jule- og nytårshilsner fra redaktionen.

Lene Hansen.

NYT FRA FORMANDEN

Kære medlem.

Information og foreningens 25 års jubilæum i 1996 var temaet på det afholdte »oktobermøde«. Hvad kom der så ud af mødet? Meget mere end jeg havde drømt om. Deltagerne viste et meget stort engagement i at gøre noget ved temaet. På side 6 er der en nærmere redegørelse for de initiativer der blev sat igang. Og der er stadig plads til dit engagement også.

I Aalborg-området blev der først i november måned afholdt et stiftende møde for en forældregruppe. Dette møde kunne i stand takket være en kæmpeindsats fra 2 forældrepar.

Til mødet mødte knap 20 forældre op, og de fleste af dem ville gerne være med i en forældregruppe, så der er 3 forældrepar, der arbejder videre med at skabe det næste arrangement.

Det undrede mig noget, at selv om mødet blev afholdt i Aalborg, og der var annonceret både i TV/radio/avis, mødte der kun een forældre op fra Aalborg udover det forældrepar, der var medarrangør, de øvrige forældre kom fra området omkring Aalborg kommune. Hvad er årsagen til dette? Er det fordi at forældre der bor i mindre byer/samfund er mere aktive? Hvis der nogle der har et svar på dette må i gerne komme med et indlæg i næste nummer af »Stammebladet«.

Til sidst vil jeg ønske alle medlemmer en god jul og et godt nyt FSD-år.

Henrik N. Jensen

SYNLIGGØRELSE OG 25 ÅRS JUBILÆUM - rapport fra oktobermødet

v. Anders Johansen

Selv om mødet blev holdt et stenkast fra Hovedbanegården var der ikke særligt mange der var mødt op; men hos dem der kom, var der stor interesse for at vores jubilæum skulle markeres. Og alle var parate til at yde deres bidrag, som de nu syntes de kunne overkomme det.

Per F. Knudsen startede mødet med et oplæg hvor han bl.a. stillede følgende to spørgsmål:

1. Skal vi affinde os med at der er så lidt viden om stammen, og at den almindelige opfattelse af stammen bygger på myter, fordomme og uvidenhed?
2. Hvordan kan vi synliggøre stammeproblematikken, så andre forstår hvilket problem stammen er og måske på den måde ændrer holdning og adfærd, så stammere ikke nedgøres, misforstås, holdes udenfor eller i det hele taget på forskellig vis belastes socialt? Hvad kan vi gøre som forening? Og kan vi eventuelt også gøre noget som enkeltpersoner?

Første spørgsmål var jo noget retorisk og vi fik da også ret hurtigt mange, mere eller mindre realistiske, forslag på tavlen, til hvad vi kunne gøre. Af dem blev der udvalgt et antal realistiske aktiviteter, som deltagerne havde lyst til at kaste sig selv og FSD ud i.

Større aktiviteter der blev udvalgt som realistiske:

- 1) **Jubilæumskonference** sidst i 1996, for medlemmer, talepædagoger, psykologer, lærere, læger, politikere/ministre etc. Med taler, debat, høring, underholdning etc.

Konferenceudvalget har startet sit arbejde, og er du interesseret i at deltage så ring til Per F. Knudsen eller sekretariatet.

- 2) **Jubilæumsnummer af Stammebladet** udsendt til medlemmer, talepædagoger, lærere, læger, politikere/ministre, pressen, konferencedeltagere m.v. afhængigt af de økonomiske muligheder (tilskud). Jubilæumsnummeret kunne indeholde: Indlæg fra jubilæumskonferencen, historisk oversigt over stammebehandlingen, FSD's historie, status på stammebehandlingen, visioner for fremtiden, bidrag fra interessegrupper og professionelle mod og medspillere.

Kunne du tænke dig at bidrage med indlæg, oplysninger etc. så ring til Lene på sekretariatet (gerne aften).

- 3) **Udgivelse af plakat** med berømte danske stammere.
- 4) **Udarbejdelse af materialer til skolerne**, evt til anvendelse i forbindelse med **besøg i skolerne**.
- 5) **Etablering af en presseovervågning** så vi kan fange misforståelser, fordomme, myter m.v. og reagere på disse, eller evt. følge op på artiklerne.

Økonomisk set

Alene jubilæumskonferencen vil koste FSD imellem 70.000 og 80.000 kr og et prisen på et bredt distribueret jubilæumsnummer af Stammebladet vil ligge i samme prisleje.

Selv om vi håber at kunne skaffe nogle af midlerne ved tilskud og reklameindtægter vil næste års budget utvivlsomt bliver væsentligt anderledes, end vi har set de sidste år; men da har det jo også været ret »konservativt«, således forstået at budgetterne har lignet hinanden meget fra år til år.

Mindre aktiviteter som umiddelbart igangsættes:

Et brev til Bille August med »gode råd« vedrørende fremstillingen af en stammer i hans kommende film.

Kontakt til andre foreninger om deres erfaringer med jubilæumsarrangementer.

Undersøgelse af mulighederne for at fange unge stammere i internettet.

Efter mødet var der socialt samvær og fransk landkøkken.

FORÆLDREGRUPPE I NORDJYLLAND

Hermed en kort orientering omkring vores forsøg, med at danne en forældregruppe her i det nordlige jylland.

Baggrunden for ønsket om en forældregruppe, var de oplevelser vi har haft omkring det at få den rette hjælp og støtte til vores børn. Herigennem har vi oplevet, at børn der stammer, ofte tror de er alene med det at stamme, og kan vi som forældre lade børnene møde andre med samme problem, vil det være en hjælp for både børn og voksne.

Vi startede med, at kontakte personer fra Stammeforeningen, og andre med kendskab til hvorledes dette gribes an. Ud fra de ideer vi her fik, besluttede vi at lave en masse foldere, som blev sendt til alle PPR-kontorer, taleinstituttet i Aalborg og andre relevante rådgivningssteder i hele Nordjylland. Vi håbede så på, at de ville hjælpe os med at aflevere dem, til de forældre som de havde kendskab til.

Vi kontaktede lokalavisen, lokalradio og tv, for at få bragt små annoncer med tid og sted. Det resulterede imidlertid i, at både fjernsyn og avis ønskede at lave længere indslag, som vi selvfølgelig modtog med glæde, idet vi betragtede det som en god gratis reklame.

Endelig kom så dagen, hvor mødet skulle afholdes og vi blev 14 personer, som fik en god snak omkring vores ønske om, at starte denne forældregruppe. Vi lavede en tilmeldingsliste, hvor man kunne tilmelde sig, hvis man ønskede at støtte ideen, og ud fra disse tilmeldinger, besluttede vi, at starte forældregruppen. Grundlaget vi starter på, er en arbejdsgruppe på 4 forældre (+ evt. ægtefælle), som vil komme med oplæg til aktiviteter, som vi så håber de resterende kan acceptere og vil deltage i.

Vi har delt vores ideer i følgende 3 grupper:

1. **Hovedformål:** At skabe mulighed for samvær mellem børn der stammer.
2. Være støttegruppe for forældre, og her tænkes især på muligheden for at samle, og formidle egne og andre forældres erfaringer.

3. Forsøge via folder eller lignende, at blive kendt hos talepædagoger, taleinstitut og andre relevante steder, hvor vi kan bidrage med vores erfaringer, til gavn for nye forældre, til børn der stammer.

Er man bosat i området, og har lyst, er andre selvfølgelig også velkomne til at deltage i arrangementerne. Vi har imidlertid svært ved at annoncere andre steder, end her i Stammebladet, idet vores økonomiske rammer ikke er store p.t. Derfor vil vi opfordre andre, til at kontakte en af undertegnede, hvis man ønsker nærmere oplysninger om vores arbejde, eller ønsker at være medlem af forældregruppen.

Vi kan imidlertid allerede nu røbe, at vores første familiearrangement løber af stablen **søndag den 4. februar 1996**, på taleinstituttet i Aalborg. Så reserver allerede nu dagen.

Vi vil herigennem gerne takke alle, som har hjulpet os, med råd og vejledning, og især Henrik Jensen, som velvilligt stillede sig til rådighed den 7. november, og hjalp os, med at gennemføre aftenen til vores tilfredshed.

Med venlig hilsen

Forældregruppen i Nordjylland v/

Pia tlf. 98 58 87 32

Helle tlf. 98 26 88 38

Lisbet tlf. 98 82 37 84

Annie tlf. 98 38 40 48

Netværk - Lokalgruppe - Støtte til forældre

Har du planer/ønsker om at få en lokalgruppe i gang, så har sekretariatet liggende praktiske anvisninger på, hvad du bør tage højde for.

Du er også velkommen til at kontakte Connie Brouwers tlf. 48 79 00 57 (fax. 48 79 00 58) der vil hjælpe dig med videre overvejelser og praktisk afvikling.

Følgende to indlæg er skrevet af Anette Vegeberg fra Århus.

ALLETIDERS TUR

Min søn Emil, har lige været en uge på Stammelejr ved Fløjstrup, med sin "Træde vandegruppe". De var 11 børn og 2 voksne afsted. Vi var først til et forældremøde på Læssøesgade Skole, hvor vi fik informationer angående lejren. Der blev lavet om på tid og sted, men ellers var det et helt fint møde.

Emil har ikke fortalt så meget om ugen i detaljer, men hans første kommentar da han kom hjem var: "Det har bare været alletiders tur, det kunne jeg godt tænke mig igen, og jeg savner allerde mine nye kammerater". Det siger jo meget mere end en masse ord.

Han fortæller at de lavede mad, spillede fodbold, cyklede og meget andet. Selv om han umiddelbart syntes, at fritiden var den bedste, siger han også at undervisningen var meget spændende.

For øjeblikket er han også meget motiveret for stammeundervisning og "gider" godt at lære, lytte og se. Han har ihvertfald fundet ud af, at selvom han ikke mener han bruger stammetricks, ja så lige pludselig kan han nu høre alle de grynt og lyde, der følger med hans stammen. Samtidig giver han udtryk for en stor glæde og et pusterum, i at være sammen med andre, der har det ligesom han har det. Vi skal til et forældremøde om en uges tid, for at høre om turen.

Sluttelig vil jeg sige, at vi er utrolig glade på Emils vegne over, at denne tur kunne komme istand. En meget stor tak til Dorte Hansen og Grethe Thorup, fordi de "godt gad" være sammen med vores børn, og give dem lidt mere selvtillid. Endelig er der bare at sige, hold op hvor er vi heldige, at vi bor i Århus, og at der er talepædagoger der brænder for Stammebørn.

PORTRÆTUDSENDELSE AF EMIL

DR TV 1 har lavet en lille portrætudsendelse om Emil. Det bliver sendt en torsdag i januar i et børneprogram der hedder "Search" på "Børne Etteren" mellem kl. 17:00 - 18:00.

Det handler om, at selv om man har et "handicap" kan man godt være "vinder". Emil er smadergod til basketball, det er hans halve liv, så man følger ham til basketball og han bliver interwiewet.

Vi får selvfølgelig en kopi af udsendelsen, så hvis nogle ikke når at se den eller lignende kan de enten låne eller kopiere den.

Det var en meget, meget god uge for Emil han har jo prøvet det før i »Ulven græder« (video). Men det er alligevel noget andet at vide at man kommer i DR TV i **hele** Danmark. Det har helt været hans eget valg, for det er jo et ret følsomt emne, men han klarede det flot.

Pigerne har lavet en vippe af siv (opgaven på stranden, fra weekend-stammelejr på Samsø).

HEJ!

Jeg hedder Søren, 5 år (jeg har fået min mor og far til at skrive for mig, da jeg ikke har lært at skrive endnu). Jeg vil godt fortælle jer lidt om da jeg gik ude i min Ålborg-børnehave, det var på Taleinstituttet.

Jeg var derude to gange om ugen, Jens kom efter mig, han kørte i en blå bus, vi skulle også have Thomas med fra Hjørring, på vej derud skulle vi også hente Julia - det er sjovt at køre bus helt alene uden mor og far, Mette og Kirstine kom med en anden bus.

Vi var kun 5 børn og så var der 4 voksne til at passe os, så vi hyggede os, det var slet ikke nødvendigt at råbe højt, og så måtte vi gerne "*hoppe på ordene*".

Mor, far og min storesøster var også med i Ålborg nogle gange, det var også sjovt for så kunne vi lave nogle ting sammen. Der var også nogle aftener hvor min mor og far skulle til Taleinstituttet for at snakke med de voksne og de andres børns forældre.

De siger de har lært en masse om stammen og om at sætte grænser, de er begyndt at *bestemme* noget mere, de siger noget om at jeg "fyldte for meget", jeg ved ikke helt hvad det betyder, men jeg synes ligegodt det er skønt at de voksne bestemmer.

Min mor og far siger at de vil anbefale andre til at få deres børn (hvis de "hopper på ordene") tilmeldt til Taleinstituttet's stammegruppe.

Lige til slut vil jeg gerne sende en hilsen (også fra mor og far) til Jette, Dorte, Karin og Mette Qvist, og jeg vil gerne sige at de var alletiders.

Med venlig hilsen

Søren Jensen
Teglvej 28
Hjørring

Nu har du mulighed for at være med i en selvhjælpsgruppe for stammere.

HEJ UNGE STAMMERE!

Vi er tre unge piger på 19, 20 og 21 år, som er ved at starte en selvhjælpsgruppe for stammere. Det er et sted, hvor det er os stammere som styrer gruppen og dens aktiviteter og ikke nogen talepædagog eller psykolog.

Vores planer med selvhjælpsgruppen er, at der er mulighed for at øve teknikker m.m. Men det er også et sted, hvor man kan finde nye venner, have det sjovt, hygge sig og snakke om sine oplevelser med stammen. Så der er ingen grænser for, hvad man kan lave i selvhjælpsgruppen.

Der kan eventuelt blive tilknyttet en talepædagog/psykolog til gruppen for at yde faglig ekspertise, når gruppen skønner et behov.

Praktiske oplysninger:

Vi har tænkt os, at det skal være onsdag fra kl. 19:00 til 21:00. I kan tilmelde jer til:

Trine Andersen, Ballerup	tlf: 44 66 09 24
Louise Lunddorf, Roskilde	tlf: 42 35 38 28
Stine Pedersen, Amager	tlf: 32 84 32 10 - tast 131

Mange hilsner

Trine, Louise og Stine.

HANDICAPPOLITIK

v. Henrik Jensen

Diskriminering?

På ELSA-arrangementet i weekenden den 24. - 26. november på kursuscentret Samklang i Fakse Ladeplads blev den amerikanske handicaplov (The Americans with Disabilities Act (ADA)) drøftet.

På mødet diskuterede vi, om det er den vej med lovgivning vi skal gå i Europa.

Jeg mener, at det vil være det bedste på sigt, hvis vi af frivillighedens/informationens vej kan skabe ligestilling for stammere. Vi skal have fjernet opfattelsen af at have et problem/handicap er lig at være dum/hjælpeløs.

Det hele blev fremlagt af Richard J. Perrott, Storbritanien. Richard kom blandt andet med følgende historie/case fra USA:

Historie/case: Carol.

I et jobinterview spørger Carol om hendes stammen vil blive et problem. Intervieweren svarer ja, jobbet kræver fremlæggelser overfor kunder. Carol siger, at hun har fuldført 2 kurser i at holde tale i forsamlinger. Hun forklarer, at hun ikke kan sige så meget som folk, der taler flydende, derfor planlægger hun sine præsentationer meget omhyggeligt, søger for at "stå i spidsen for gruppen" og kommer direkte til sine pointer. Hendes professorer siger, at hendes præsentationer generelt er bedre end hendes klassekammerater, som taler flydende.

Intervieweren siger, at perfekte præsentationer er nødvendig for jobbet og slutter interviewet.

Spørgsmål: Diskriminere intervieweren Carol i den pågældende situation?

Du vil i næste nummer af Stammebladet få resultatet, som den amerikanske højesteret kom fremt til.

Jeg vil desuden opfordre dig til at lave et kort indlæg til næste nummer med din vurdering.

Arbejdsministeriet følger op

Efter at Ombudsmanden, i sin redegørelse fra maj måned 1995, kritiserede de offentlige myndigheder for ikke at være tilstrækkelig opmærksom på eksistensen af cirkulæret om handicappedes fortrinsadgang til offentlige stillinger, har arbejdsministeriet i sommer anmodet Arbejdsmarkedsstyrelsen udarbejde en skitse til en informationskampagne, samt bedt Center for Ligebehandling af Handicappede at skitsere de økonomiske og strukturelle barrierer, som kan modvirke handicappedes adgang til arbejdsmarkedet.

Kilde: Center for Ligebehandling af Handicappedes, Nyhedsbrev nr. 2 oktober 1995.

Deltagerne fra weekend-stammelejren på Samsø.

FORSKNINGSPOLITIK

v. Anders Johansen

I den igangværende debat om FSDs forskningspolitik er stillingen nu 1-1, idet Jørgen Olsen i dette nummer taler varmt for en selvstændig dansk stammeforskning.

Vi må heller ikke glemme at forskning var på programmet hos ungdomsgruppen, på Verdensstammekongresen i Sverige i sommer. Se Per Simonsens indlæg i augustnummeret af stammebladet.

Dansk Videnscenter for Stammen »forlænges«

Dansk Videnscenter for Stammen har netop fået bekræftet at forsøgsordningen for videnscentrene forlænges til udgangen af 1997, det vil sige at vi nu er 100% sikre på at have et videnscenter for stammeområdet i endnu to år.

Personligt er jeg overbevist om at videnscenteret fortsætter ud over forsøgsperioden, da centrets aktiviteter og resultater tydeligt har vist at det opfylder et behov, og alle man spørger er overordentligt tilfredse med hvorledes centermedarbejderne hidtil har grebet arbejdet an.

Høring om stammen, epilepsi og arbejdsmarkedet.

Som afslutning på det projekt som Dansk Videnscenter for Stammen og Videnscenter for epilepsi har lavet om stammen, epilepsi og arbejdsmarkedet, afholdes der en stor høring i Landstingsalen på Christiansborg, **mandag den 26. februar 1996.**

Formålet med projektet har været, igennem formidling af viden til arbejdsmarkedets parter at forbedre mulighederne for at få job for mennesker med epilepsi eller stammen, eller forbedre arbejdssituationen for dem der har job.

Høringen er planlagt således at der om formiddagen vil være oplæg fra prominente talere og om eftermiddagen paneldiskussion med politikere og repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter og de to handicaporganisationer.

FORSKNINGSPOLITIK ELLER EJ

Skal FSD have en forskningspolitik? Det skal FSD have, også i følge formålsparagraffen.

Skal der foregå stammeforskning i Danmark? Det er jeg helt overbevist om at der skal.

Forskningen skal være med til at forme og udbygge en god behandling af stammere. Forskning kan ikke løse alle problemer; men uden en målrettet forskning går vi i stå. Vi kan ikke nøjes med at trække på den forskning som foregår rundt om i verden.

Jeg mener ikke vi kan anvende andres forskningsresultater, hvis vi ikke selv forsker. Dansk forskning er afgørende for at vi kan forbedre kvaliteten i vore uddannelser.

Personlig har jeg følgende ønsker til stammeforskning, som jeg gerne vil forme som spørgsmål.

- 1) Når et barn kommer til at stamme, er det så noget som ligger latent i den pågældende slægt og kun rammer enkelte mennesker?
- 2) Er det muligt at give et barn så gode opvækstvilkår, at det undgår stammen?
- 3) Har stammen forbindelse med andre lignende handicaps?
- 4) Belastes stammen og ens tale af ydre påvirkninger som dårlige arbejdsforhold og farlige stoffer?
- 5) Har spontan helbredelse noget på sig? Har man kontrolleret det over en årrække?
- 6) Stammen er jo i høj grad situationsbestemt. Er graden og intensiteten af ens stammen bestemt af om man behandler sig selv godt eller dårligt?
- 7) Har man undersøgt om stammen også er periodebestemt? Det vil sige man stammer en periode, så forsvinder stammen en periode. Disse perioder kan strække sig fra måneder til år (se spørgsmål 5).

Jørgen Olsen

BOGNYT

Pjece om stammen på 3 indvandrersprog

Dansk Videnscenter for Stammen har i samarbejde med talepædagog Sara Michaelsen, Tale- og Høreinstituttet i Hellerup og Elisabeth Larsen, talehørekonsulent ved PPR i Rødovre igennem længere tid arbejdet på udgivelsen af en pjece om stammen til brug for visse indvandrergrupper.

Nu er pjecen færdig. Der er ydet tilskud til udgivelsen af Undervisningsministeriets Integrationsprojekt og Dansk Videnscenter for Stammen, og pjecen er udgivet af Special-pædagogisk forlag i Herning.

Pjecen hedder: Vejledning for forældre til børn, der stammer. Den er oversat til hhv. tyrkisk, urdo og bosnisk-kroatisk-serbisk således, at den danske tekst er trykt på den ene side, mens indvandrersproget er trykt på den anden side.

Pjecen/vejledningen har tre formål:

For det første skal den fortælle lidt om, hvad man ved om stammen idag.

For det andet skal den fortælle om hvad der kan gøres og hvor man kan henvende sig for at få hjælp.

For det tredje skal den fortælle hvad man som forældre selv kan gøre for at hjælpe barnet, der stammer.

Pjecen koster 22 Dkr. + moms pr. stk. (ialt Dkr. 27,50) og kan købes hos:

Dansk Videnscenter for Stammen
Emdrupvej 101, Bygning C
2400 København NV
Tlf 39 69 66 33 lokal 2531
Fax 39 69 24 64

Selvterapi for Stammere af Malcom Fraser

FSD vil igen til foråret kunne sælge den danske oversættelse af Malcom Frasers Selvterapi for stammere, når den er blevet revideret efter den nyeste amerikanske udgave og genoptrykt.

ARTIKLER OM STAMMEN

Mange der melder sig ind i FSD begrundet indmeldelsen med at de gerne vil vide noget mere om stammen, og det er jo en god idé. Derfor vil vi gerne, her i Stammebladet bringe så mange artikler om stammen som muligt, gerne set ud fra forskellige synsvinkler.

Hvis der er nogen som støder på artikler hvor stammen er nævnt, så klip dem ud og send dem til Stammebladet.

Du er naturligvis stadig velkommen til at skrive artiklerne selv, de er jo de bedste.

Red.

»Om stamning och vad man kan göra åt det«

FSD har den svenske mappe med titlen "*Om stamning och vad man kan göra åt det*". For mere oplysning omkring indholdet i mappen, se Stammebladet nr. 1 (94).

Det er muligt at låne den mod et ekspeditionsgebyr på 30 kr ved henvendelse til sekretariatet eller Hermann Christmann (se adressen under forældre-repræsentanter).

Referat fra bestyrelsesmøde den 28. oktober 1995.

Dagsorden.

1. Godkendelse af dagsorden.
 - 1a. Godkendelse af referat fra den 1/10 1995.
 - 1b. Folder.
2. Løbende sager.
 - 2a. Afregning/tabt arbejdsfortjeneste.
3. Information fra arbejds-/aktivitetsgrupper.
 - a. Forskning/stammebehandling retningslinjer foreligger til drøftelse. (Anders)
 - b. Børnestammelejr. (Calle)
 - c. Forlagsvirksomhed. (Anders)
 - d. Voksenkurser. (Peder)
 - e. Forældrepolitik/-kurser. (Calle)
 - f. Handicappolitik (DSI/TBR m.v.). (Henrik)
 - g. Informationsmøder - forældre/børn. (Jytte/Connie)
 - h. Internationalt arbejde/ELSA. (Per K.)
 - i. Medlemsmøder. (Henrik)
 - j. Nordisk Stammeseminar i DK. (bestyrelsen)
 - k. Stammebladet. (Lene)
 - l. Voksen stammelejr. (bestyrelsen)
 - m. Ungdomsarbejde. (Lourdes)
4. Godkendelse af reviderede arbejdsmetoder og forretningsgange i FSD.
 - 4a. Støtte til ELSA-deltagere, fra tidligere østlande (Litauen, Bulgarien).
5. Evt.

Til stede: Peder, Bibi, Anders (ordstyrer), Henrik (referent).

Fraværende: Gorm, Calle, Jytte og Connie.

1. Godkendt med tilføjelse af 4 nye punkter.
 - 1a. Godkendt.
 - 1b. Girokort i folder bortfalder pga. de strenge godkendelseskrav.
2. Ungdomsgruppen påføres. Deadline skal påføres fremtidige punkter.
 - 2a. Præcisering af at arbejdsgangene overholdes ved ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste, diæter m.m.
 - 3a. Punktets overskrift ændres til Forskning- og udviklingspolitik. Stammebehandlingspolitikken bliver et selvstændigt punkt, som ansvarlig for tiden Henrik.
Ved udarbejdelse kan retningslinierne opdeles i følgende punkter:
Områdeafgrænsning - Mål - Midler - Sekretærbistand - Budget - Budgetansvarlig.
4. Bestyrelsen overvejer af fremlægge vedtægtsændringsforslag til næste generalforsamling vedr. at beretningsaflæggelsen overgår fra formand til bestyrelsen.
De reviderede arbejdsmetoder og forretningsgange godkendes. De kan altid *ændres, hvis det viser sig hensigtsmæssigt.
- 4a. Evt. støtte kan udbetales efter bilag. Max. støttebeløb 2000 kr.

LOKALAFDELINGER

FSD yder tilskud til drift af lokalafdelinger. Tilskuddet fastsættes efter medlemsantallet i lokalafdelingen og udbetales ved henvendelse til kassereren eller sekretariatet.

Der er i øjeblikket fungerende lokalafdelinger i Ålborg-området, Frederiksborg Amt, Roskilde Amt og Varde, Blåbjerg & Blåvandshuk kommuner.

Hvis du/I er interesserede i at oprette en lokalafdeling, vil sekretariatet være behjælpelig med at udsende invitationer til de lokale medlemmer, en repræsentant for bestyrelsen møder også gerne op.

LOKAL REPRÆSENTATION

FSD har kontaktpersoner rundt om i landet og er også repræsenteret i bestyrelsen på nogle taleinstitutter. Sekretariatet henviser til kontaktpersonerne i dit område.

FORÆLDRE-KONTAKTPERSONER

Hermann Christmann
Bregnevej 10
9800 Hjørring
tlf/fax: 98 92 79 61

Carl Erik Peters-Lehm
Vestparken 114
6840 Oksbøl
tlf/fax: 75 27 12 12

Anette Aude Vegeberg
Skelagervej 406
8200 Århus
tlf: 86 10 99 79

Jytte Søborg Andersen
Strandvejen 81
4600 Køge
tlf/fax: 53 66 13 71

FSD KALENDER

HØRING,

Stammen, Epilepsi og Arbejds- markedet

Den 26. februar 1996.

Arrangør:

Dansk Videnscenter for Stammen
og Videnscenter for Epilepsi.

I Landstingssalen på Christians-
borg (se side 16)

FSD GENERALFORSAMLING

Den 27. april 1996.

På Kystgården i Nyborg.

Der kommer mere information i
1996, men reservér allerede nu
denne dag/weekend.

IFA-KONGRES

Den 18. - 22. august 1997 i San
Francisco, USA.

IFA's kontaktperson i Danmark:

Hermann Christmann

Bregnevej 10

9800 Hjørring

tlf/fax: 98 92 79 61.

ELSA-MØDE (European League
of Stuttering Associations).

Den 18. - 20. oktober 1996 i
Køln, Tyskland.

FSD's JUBILÆUMS- KONFERENCE

Hvad sker der i anledning af
jubilæet i 1996?

Den 25. oktober 1996 vil der i
Landstingssalen på Christiansborg
løbe et jubilæumsarrangement af
stabilen.

Nærmere information om indhold
m.m. vil du selvfølgelig få igen-
nem bladet.

NÆSTE BESTYRELSESMØDE

Den 17. februar 1996.

OBS!

Er din adresse forkert - eller er du flyttet - så husk at give besked til sekretariatet på telefon 86 86 26 96, fax 86 86 27 96 eller pr. brev.

FSD's BESTYRELSE

Formand

Henrik N. Jensen
Tusborgvej 8
9310 Vodskov
tlf/fax: 98 29 21 70

Bestyrelsesmedlemmer

Carl Erik Peters-Lehm
Vestparken 114
6840 Oksbøl
tlf/fax: 75 27 12 12

Karen Steffensen
Fasanvej 2
8544 Mørke
tlf: 86 37 76 31

Næstformand

Jytte Søborg Andersen
Strandvejen 81
4600 Køge
tlf/fax: 53 66 13 71

Peder Nielsen
Brorsonsvej 2
8260 Viby J
tlf/fax: 86 11 63 53

Suppleanter

Connie Brouwers
Birkegårdsvej 17
3200 Helsinge
tlf: 48 79 00 57
fax: 48 79 00 58

Kasserer

Anders Johansen
Hillerød
Post sendes til FSD.
tlf/fax: 48 24 12 38

Gorm Rokkjær
Ny Munkegade 71, st.tv.
8000 Århus
tlf/fax: 86 12 47 23

Hvem er FSD?

FSD er en landsforening oprettet i 1971 og har, foruden stammende, også medlemmer blandt forældre, fagfolk og andre interesserede.

FSD er medlem af og repræsenteret i:

Taleinstitutternes Brugerråd (TBR), v. Henrik Jensen

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI),

v. Henrik Jensen og Peder Nielsen.

European League of Stuttering Associations (ELSA), v. Per Knudsen.

International Stuttering Association (ISA), v. Henrik Jensen.

Bestyrelsen af Dansk Videnscenter for Stammen, v. Anders Johansen

Herudover deltager vi i et uformaliseret nordisk samarbejde hvor de fem Nordiske lande på skift arrangerer stammeseminarer.

Du melder dig ind i FSD ved at:

Indbetale 60 kr på giro 2 19 95 48 eller ringe, skrive eller faxe til sekretariatet. Ved indmeldelse efter 1. oktober gælder medlemskabet også for det følgende år.

Foreningen for Stammere i Danmark

c/o DSI

Kløverprisvej 10 B

2650 Hvidovre

Telefon: 8686 2696

Telefax: 8686 2796

Ring og få en snak med vores sekretær Lene eller læg en besked på telefonsvareren

Du er altid velkommen til at kontakte foreningen med spørgsmål, oplysninger eller lignende.

Foreningen sælger følgende pjecer, nu med mængderabat:

Ved køb af følgende antal: 1-9 stk. 10-39 stk. 40-? stk.

er prisen pr. stk:

Stammer du?	23,00	18,00	15,00
Stammer dit barn?	23,00	18,00	15,00
Stammer din elev?	23,00	18,00	15,00
Når det lille barn stammer	23,00	23,00	20,00

(priserne er excl. moms og forsendelse)

Plakat med stammende berømt heder kan købes for kr. 100 inkl. moms og forsendelse.

Video-biblioteket omfatter følgende bånd med ekspeditionsgebyr på kr. 50 og lånetid én uge:

Sounds of Stutteres.

(fra verdenskongressen, 1989)

Vi stammer og hvá så.

(om unge/voksne der stammer).

Talelyst og stammeangst.

(om små børn der stammer, og deres forældre).

Vesttyskland 1989

FSD/Båndværkstedet DR

v. bl.a. Per F. Knudsen